

Vragen TUO-bijeenkomst

Datum TUO-bijeenkomst: 13 december 2021

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Vragen KleindierNed

1. Hoeveel dagen of weken na de laatste uitbraak van vogelgriep AI kunnen er weer tentoonstellingen of evenementen met AI gevoelige dieren gehouden worden?

Antwoord: Dit is vooraf niet te zeggen. Het tentoonstellingsverbod is een landelijke maatregel. Afhankelijk van de risicobeoordelingen van de deskundigengroep wordt bekeken wanneer het verantwoord is om de maatregelen af te schalen of in te trekken.

2. Is er al bekend wat de ontwikkelingen zijn over de proef met de vaccinatie tegen AI, die in Nederland uitgevoerd zal worden en of de resultaten van de vaccinaties AI bij de eenden in Frankrijk?

Antwoord: Op dit moment is er geen geschikt geregistreerd vaccin beschikbaar tegen de huidige AI stammen. Onderzoekers van de Faculteit Diergeneeskunde en Wageningen Bioveterinary Research ontwerpen een vaccinproef, om ontwikkelde vaccins die nog niet in de EU op de markt zijn te toetsen op effectiviteit. Het gaat met name om de effectiviteit om verspreiding in een koppel kippen te voorkomen. In 2022 zal naar verwachting de proef, onder gecontroleerde omstandigheden, van start gaan. Frankrijk overweegt een proef te doen bij eenden, met het Franse vaccin. We zijn met Frankrijk hierover in contact.

3. Blijft het mogelijk om de eierkeuring te houden tijdens de uitbraken van AI buiten de AI BT gebieden? Een eierkeuring is een keuring van 5 eieren per persoon, die verzameld worden tijdens een tentoonstelling en daar beoordeeld worden op uiterlijk.

Antwoord: Ja.

4. Is het mogelijk voor fokkers (wonende binnen het BT gebied) van rasdieren konijnen en die ook duiven en AI gevoelige pluimvee houden, mogelijk met hun konijnen naar tentoonstellingen of evenementen te gaan, die buiten het BT gebied gehouden worden? En mogen ze ook met de duiven naar de tentoonstellingen buiten het BT gebied gaan? Duiven zijn niet gevoelige AI dieren.

Antwoord: De Europees voorgeschreven norm is dat er geen verplaatsingen van vogels vanuit het gebied toegestaan zijn vanuit inrichtingen. Duiven zijn vogels en de plaats waar ze worden gehouden, zijn inrichtingen (zie toelichting hieronder). **Houders van duiven worden dus per definitie als 'inrichting' aangemerkt, en voor deze houders geldt dus het verplaatsingsverbod van vogels in een beperkingszone. Duiven mogen dan dus niet naar een evenement buiten de beperkingszone vervoerd worden.**

Andere dieren, zoals konijnen, mogen in een beperkingszone worden verplaatst van of naar een inrichting waar geen commercieel gehouden vogels aanwezig zijn en overeenkomstig een hygiëneprotocol.

Toelichting:

In de gebiedsregelingen is in artikel 4 opgenomen dat het verboden is om vogels te verplaatsen vanuit en naar een inrichting. Een inrichting is in de AHR gedefinieerd als:

„inrichting”: een ruimte, structuur of, in geval van een veehouderij waar dieren buiten worden gehouden, een milieu of plaats waar dieren of levende producten worden gehouden, op tijdelijke of permanente basis, met uitzondering van:

- a) huishoudens waar gezelschapsdieren worden gehouden;
- b) dierenartspraktijken en veterinaire klinieken.

Degene die duiven houdt, houdt deze dieren altijd in een inrichting. Op basis van de diergezondheidsverordening (verordening (EU) nr. 2016/429) kunnen duiven niet als gezelschapsdieren worden gehouden, volgens artikel 4, onderdeel 11. Dat artikel verwijst naar bijlage 1, deel B van de diergezondheidsverordening waarin gezelschapsdieren zijn gedefinieerd. Uit dat artikel volgt ook dat gezelschapsdieren worden gehouden voor niet-commerciële privé-doeleinden. Om vogels als gezelschapsdieren te houden, moet het gaan om andere vogelsoorten dan kippen, kalkoenen, parelhoen, eenden, ganzen, kwartels, duiven, fazanten, patrijzen en loopvogels (Ratitae), mits ze voor niet-commerciële privé doeleinden worden gehouden.

Hieruit volgt dat kippen, kalkoeken, parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, **duiven**, fazanten, patrijzen en loopvogels nooit gezelschapsdieren zijn, en andere vogelsoorten wel (bijv. een kanarie), mits ze voor niet-commerciële privé doeleinden worden gehouden. Houders van duiven worden dus per definitie als ‘inrichting’ aangemerkt, en voor deze houders geldt dus het verplaatsingsverbod van vogels in een beperkingszone. Duiven mogen dan dus niet naar een evenement buiten de beperkingszone vervoerd worden.

5. Is het mogelijk voor fokkers (wonende binnen het BT gebied) van rasdieren konijnen die geen AI gevoelige dieren en geen duiven houden om met hun konijnen naar tentoonstellingen of evenementen buiten het BT gebied te gaan?

Antwoord: Ja, onder de voorwaarden die staan beschreven in de gebiedsregeling.

6. Wat is nu het landelijk beleid aangaande AI gevoelige dieren ofwel wat is de definitie van AI gevoelige dieren, want soms wordt gesproken over vogels, dan over duiven, dan over pluimvee, dan over watervogels, dan ook over loopvogels. Allemaal verschillende termen in verschillende wetgevingen en regelgeving. Er zijn veiligheidsregio's (bijv in Kampen), die het verbieden om een tentoonstelling te houden buiten het BT gebied, terwijl het landelijk beleid anders voorstelt.

Antwoord: Waar mogelijk sluit de Rijksoverheid aan bij Europese definities (Verordening (EU) 2016/429 en Verordening (EU) 2020/687):

- Pluimvee = vogels die worden gekweekt of in gevangenschap worden gehouden voor:
 - o a) de productie van
 - i) vlees;
 - ii) eieren voor consumptie;
 - iii) andere producten;
 - o b) het uitzetten in het wild;
 - o c) het kweken van vogels die worden gebruikt voor de onder a) en b) genoemde soorten productie
- In gevangenschap levende vogels = andere vogels dan pluimvee die om andere dan de hierboven vermelde redenen in gevangenschap worden gehouden, waaronder vogels die voor voorstellingen, races, tentoonstellingen, wedstrijden, de kweek of de verkoop worden gehouden.

Nationale begrippen:

- Risicovogels = hoenderachtigen, watervogels of loopvogels, in gevangenschap gefokt of gehouden
- Loopvogels: Struthioniformes (struisvogels), Rheiformes (nandoes), Casuariiformes (kasuarissen en emoes) en Apterygiformes (kiwi's)
- Watervogels: zwanen, ganzen, eenden, duikers, aalscholvers, reigers, ooievaars, ibissen, flamingo's, futen, kraanvogels, rallen, steltlopers, meeuwen en sterns
- Commercieel gehouden vogels = pluimvee of in gevangenschap levende vogels die worden gekweekt of gehouden met de bedoeling geld te verdienen

7. RVO spreekt over het aanhouden van een hygiëneprotocol, maar dat geldt alleen voor bedrijfsmatig gehouden commercieel pluimvee en volgens ons niet voor hobbyhouders. Klopt dat?

Antwoord: Op de website van de NVWA staan alle nu geldende hygiëneprotocolen. Het bezoekverbod geldt voor alle vogelverblijfplaatsen waar risicovogels worden gehouden, dus ook voor hobbyhouders van risicovogels. Indien bezoek noodzakelijk is in het kader van diergezondheid, dierenwelzijn of volksgezondheid, is dat toegestaan. Dan moet ook hier het hygiëneprotocol voor bezoekers gevolgd worden.

8. Hoe kijkt LNV aan tegen perspectief op langere termijn inzake AI. Blijven we afschermen? Niet houdbaar vanuit perspectief dierenwelzijn, zeker niet voor sommige vogels, zoals pauwen. Hoe hard wordt er ingezet op alternatieven?

Antwoord: LNV en diverse stakeholders hebben gezamenlijk een plan van aanpak ontwikkeld, de 'Roadmap strategische aanpak vogelgriep'. De roadmap beschrijft 28 concrete acties, zowel voor de korte als lange termijn. De acties zijn divers. Van verbeteringen in biosecurity tot onderzoek naar de bruikbaarheid van bijvoorbeeld windbreekgaas en lasers om insleeprisico's te verkleinen, en van een inventarisatie naar de mogelijkheden van een vaccinatiestrategie tot een plan van aanpak om via structuurmaatregelen insleep uit de omgeving te verkleinen.

9. Zijn de beoogde vaccins alleen inzetbaar bij pasgeboren dieren of ook bij oudere dieren? Zijn deze vaccins bij alle diersoorten inzetbaar?

Antwoord: Er wordt eerst gekeken hoe het vaccin werkt bij kippen. Daarna kan ook gekeken worden of andere soorten, of typen pluimvee kunnen worden beschermd met vaccins.

10. Het is van groot belang voor zowel de hobbysector als de bedrijfsmatige pluimveesector dat hobbymatig gehouden eenden ook op oudere leeftijd gevaccineerd kunnen worden. Dit beschermt de collecties van vaak zeldzame watervogels en beperkt het risico op beperkingsgebieden rond een uitbraak op een dergelijke locatie ten belange van de bedrijfsmatige houderij. Is er kans dat een dergelijk vaccin ter beschikking komt?

Antwoord: De beschikbare kandidaat-vaccins worden eerst onderzocht op effectiviteit bij kippen. Daarna zullen we bekijken of vaccins ook bij andere diersoorten effectief zijn. Het is te vroeg om daar nu een antwoord op te kunnen geven.

11. Het blijkt dat veiligheidsregio's er verschillend beleid op nahouden aangaande AI bij het toestaan van tentoonstellingen (bv de Hanze show te Kampen waar geen vergunning wordt verleend op advies van NVWA en GGD) Waarom geldt niet een landelijk beleid? Hoe kunnen we deze diversiteit voorkomen?

Antwoord: Landelijk is er geen verbod op het organiseren van tentoonstellingen met niet-risicovogels. Het kan zo zijn dat een gemeente of een veiligheidsregio regels stelt over tentoonstellingen, op basis van de hen toekomende bevoegdheden, bijvoorbeeld op het vlak de openbare orde of de veiligheid. Dat valt buiten de diergezondheidsregelgeving waarvoor de Minister van LNV als enige bevoegd is op grond van de Wet dieren. Bij vragen hierover raad ik u aan u te wenden tot het desbetreffende bevoegd gezag (burgemeester en wethouders, of de voorzitter van de veiligheidsregio).

Vragen Nederlandse Vereniging van Dierentuinen

12. Het lijkt erop alsof de AI virussen het hele jaar door in Nederland zijn. Wordt daarmee rekening gehouden met toekomstig beleid?

Antwoord: Ja. LNV laat bijvoorbeeld regelmatig een risicobeoordeling uitvoeren door de deskundigengroep dierziekten. Mede hierdoor kan bepaald worden of het verantwoord is om (regionaal) maatregelen af te schalen, of dat opschaling juist noodzakelijk is.

13. Ophokken van dieren gedurende een lange periode is behoorlijk welzijn verlagend. Is dat een issue waar rekening mee wordt gehouden bij opleggen van de beperkingen? Bijvoorbeeld bij extensief gehouden dieren, zoals in een dierentuin, waar de kans op besmetting extreem laag is.

Antwoord: Ja, voor dierentuinen geldt een afschermplicht i.p.v. ophokplicht.

14. Wat zijn de meest recente ontwikkelingen m.b.t. vaccins?

Antwoord: Op dit moment is er geen geschikt geregistreerd vaccin beschikbaar tegen de huidige AI stammen. Onderzoekers van de Faculteit Diergeneeskunde en Wageningen Bioveterinary Research ontwerpen een vaccinproef, om ontwikkelde vaccins die nog niet in de EU op de markt zijn te toetsen op effectiviteit. Op dit moment is er geen geschikt geregistreerd vaccin beschikbaar tegen de huidige AI stammen. Onderzoekers van de Faculteit Diergeneeskunde en Wageningen Bioveterinary Research ontwerpen een vaccinproef, om ontwikkelde vaccins die nog niet in de EU op de markt zijn te toetsen op effectiviteit. Zie eerder antwoord.

Vragen Levende Have

15. Kan er ook een overzicht worden gegeven van besmettingen bij hobbydierhouders/ kinderboerderijen etc. met minder dan 50 dieren?

Antwoord: in de PowerPoint presentatie is een overzicht gegeven van deze besmettingen. Deze zijn ook terug te vinden op de website van de NVWA

(<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/vogelgriep-preventie-en-bestrijding/ophokplicht>).

16. Zijn er gegevens over meldingen vanuit deze categorie?

Antwoord: Op de website van de NVWA worden de besmettingen bij houders met minder dan 50 vogels bijgehouden. Het aantal meldingen wordt niet op de website bijgehouden.

17. Welk percentage van besmette wilde vogels is dankzij de monitoring in beeld?

Antwoord: Op de website van de NVWA wordt een kaart bijgehouden met besmettingen van wilde vogels (<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/vogelgriep-preventie-en-bestrijding/monitoring-wilde-vogels>). Het is niet vast te stellen welk percentage van de besmette wilde vogels in beeld is.

18. We willen graag meer info over de proef met een vaccin. Wie kunnen we benaderen voor een interview?

Antwoord: Voor technische informatie over de vaccinproef kan contact met de Faculteit Diergeneeskunde of de betrokken farmaceuten worden opgenomen. Voor beleidsmatige vragen rondom de vaccinproef kan contact worden opgenomen met VAT-Vogelgriep@minlnv.nl.

Vragen dhr. Brok

19. Graag een overzicht van gevonden wilde vogels met vogelgriep. Hoeveelheden en vindplaats. En het R getal.

Antwoord: In de PowerPoint presentatie is een overzicht opgenomen van het aantal besmettingen bij wilde vogels. Op de website van de NVWA wordt een kaart bijgehouden met besmettingen van wilde vogels (<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/vogelgriep-preventie-en-bestrijding/monitoring-wilde-vogels>). Het reproductiegetal van het vogelgriepvirus bij wilde watervogels is niet bepaald. Het is niet vast te stellen hoe groot het reproductiegetal exact is. Wanneer grote aantallen zieke en dode vogels worden gevonden is het wel aannemelijk dat het reproductiegetal in de periode ervoor groter dan 1 was. Zie ook de antwoorden op vragen van de leden Van Esch en Vestering van 16 november jl. (kenmerk 2021D43863).

Vragen Kasteelpark Born

20. In de sessie over vogelgriep vorig jaar, is ter sprake gekomen dat er nog steeds een draaiboek uit 2013 op de website van de overheid staat. Er zou een nieuw versie klaar zijn. Er was aangegeven dat er op zou worden aangedrongen deze zsm op de website van de overheid te zetten. Tot op heden staat er nog steeds de versie van 2013 op.

Antwoord: In de tweede helft van 2020 was het draaiboek grotendeels geactualiseerd op basis van de meest actuele kennis en ervaring uit de voorgaande crises. Met de inwerkingtreding van de nieuwe Europese diergezondheidsregelgeving (AHR) op 21 april 2021 in zicht is echter besloten om voorafgaand aan publicatie eerst de nieuwe Europese regelgeving in het draaiboek te verwerken. Dit vergde meer tijd dan verwacht, mede gezien de bestrijding van de uitbraken in 2021. Overigens werken we (ongeacht publicatie) in de vogelgriepbestrijding altijd volgens de actuele inzichten en geldende Europese en nationale regelgeving. De maatregelen van de verordening zijn verwerkt in de regelingen en bij de extra, nationale, maatregelen hebben we in de regelingen een toelichting geschreven. Het conceptdraaiboek is gedeeld met de sectorpartijen. Het streven is om de definitieve versie in het begin van 2022 te publiceren.

21. Wat zijn de mogelijkheden voor dierentuinen en -parken om hun vogels te enten? Uit de media heb ik begrepen dat enten voor commerciële bedrijven veel problemen geeft ivm de afzet van eieren en vlees. Voor dierentuinen geldt dit niet. De lange ophokplicht – die tegenwoordig meer dan een half jaar duurt – is uit oogpunt van dierenwelzijn niet aanvaardbaar meer.

Antwoord: Er zijn nu geen vaccins die effectief zijn tegen de huidige HPAI variant. Het is dan niet opportuun om vogels te vaccineren. Voor dierentuinen geldt een afschermplicht i.p.v. ophokplicht. LNV laat regelmatig een risicobeoordeling uitvoeren door de deskundigengroep deskundigen, om tijdig te kunnen bepalen of het verantwoord is om maatregelen zoals de ophok- en afschermplicht (regionaal) af te schalen.

Vragen Stichting Wildopvang

22. Welke overheidsinstantie kan een jachtstop instellen?

23. Is zo'n aanvraag voor een jachtverbod tijdens vogelgriepuitbraak beperkt tot een regio of kan dat landelijk ingesteld worden?
24. Is de Provincie de overheidslaag die dit besluit kan nemen?
25. Is het de gemeente waar vogelgriep heerst, de partij die aan de Provincie moet vragen om een tijdelijk jachtverbod?
26. Of is het de landelijke overheid die besluiten neemt over het instellen van een tijdelijk jachtverbod landelijk of regionaal?

Antwoord vraag 22 t/m 26: Een jager of een populatiebeheereenheid is op grond van de Wet natuurbescherming gerechtigd om te besluiten dat populatiebeheer in een gebied (zoals het instellen van een jachtverbod) mag plaatsvinden. In het belang van de preventie en bestrijding van besmettelijke dierziekten en zoönosen mag worden afgeweken van de Wet natuurbescherming.

De uitoefening van jacht, en het uitvoeren van populatiebeheer, is geregeld in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming. Voor de jacht is geregeld dat de Minister van LNV bevoegd is de jacht op dieren van een bejaagbare soort te openen; gedeputeerde staten kunnen de jacht tijdelijk sluiten vanwege bijzondere weersomstandigheden. Voor de uitvoering van populatiebeheer regelt de Wet natuurbescherming dat hiervoor een ontheffing van gedeputeerde staten is vereist.

De Wet dieren geeft een bijzondere bevoegdheid aan de Minister van LNV om in het belang van de preventie en bestrijding van besmettelijke dierziekten, maatregelen te treffen waarbij wordt afgeweken van de Wet natuurbescherming. Dat kan betekenen dat in gevallen waarin de uitoefening van de jacht of de uitvoering van populatiebeheer is toegestaan op grond van de Wet natuurbescherming is toegestaan (de jacht is geopend; de faunabeheereenheid heeft een ontheffing), deze activiteiten niettemin toch worden verboden, of slechts onder aangescherpte voorwaarden mogen plaatsvinden.

27. Welke criteria zijn er om een besluit voor een jachtverbod in te stellen?

Antwoord: Een jachtverbod wordt in beperkingszones ingesteld om de kans op verspreiding van het vogelgriepvirus te verkleinen.

28. Als eerste het financiële gedeelte, wie betaalt de gemaakte extra onkosten? Allereerst voor de nodige Persoonlijke Beschermingsmiddelen voor de medewerkers en vrijwilligers in het vogelopvangcentrum. Maar ook voor de vrijwilligers die de kadavers in het werkgebied van het vogelopvangcentrum opruimen. Ook de 'lijkenzakken' worden niet vergoed. Ook de risico-soorten vogels die nog levend gevonden worden tussen de reeds dode vogelgriepslachtoffers, worden bij binnenkomst in het asiel 'geswopt' (getest) door de ringer van het asiel met ontheffing hiervoor en kan daarmee aantonen met een test of de gevonden vogels een variant van vogelgriepvirus bij zich hebben. U begrijpt, dit brengt kosten met zich mee. Wij hebben eerder begrepen dat het Ministerie van LNV hiervoor budget heeft vrijgemaakt, maar tot op heden is ons niets uitbetaald.

Antwoord: De minister van LNV heeft eerder toegezegd om een subsidie te verlenen aan dierenhulporganisaties. Het zal gaan om een eenmalige subsidie, omdat in het vorige vogelgriepseizoen 2020/2021 door vogelgriep een uitzonderlijke hoeveelheid aantal zieke vogels werd gevonden. Niet eerder werden er in een korte periode zoveel zieke wilde vogels gevonden. Er wordt momenteel gewerkt aan de afronding van deze subsidie.

29. Is het voldoende om de vogels in een apart vertrek, quarantaine te plaatsen of lopen wij dan nog steeds het risico op algehele ruiming cq. het doden van alle aanwezige vogels? De NVWA heeft steeds gezegd dat als risicosoorten in een vogelopvangcentrum in quarantaine gezet worden, dat dan niet het hele vogelasiel wordt geruimd bij het aantreffen van een vogelgriepslachtoffer dat ondanks de screening in de opvang terecht is gekomen. Wij willen garanties, dat de NVWA niet gaat ruimen als het vogelasiel zich aan de regelgeving cq. criteria houdt om potentiële vogelgriepslachtoffers apart te houden.

Antwoord: Er zal per situatie een zorgvuldige afweging gemaakt worden. Het algemene uitgangspunt daarbij is om waar mogelijk gezonde dieren niet te ruimen. Als er sprake is van gescheiden huisvesting, de uitbraak beperkt blijft tot bepaalde hokken en er adequate hygiënemaatregelen zijn toegepast, is het aannemelijk dat de andere dieren niet geruimd hoeven te worden.

30. Hoe om te gaan met iemand die een zieke vogel meldt, welke aan alle symptomen voldoet, eigenlijk komt het er op neer dat wij tegen de vinder zeggen dat ze de vogel moeten laten zitten, niet aanraken en dat wij hem komen halen. Maar dit lukt niet altijd. Dus eigenlijk zeggen we dan tegen de mensen dat deze vogels -na een lijdensweg- laten doodgaan, wat ook zo is. Hiermee wordt onze naam als vogelopvangcentrum besmet: het publiek gelooft niet (meer) dat wij wilde vogels in nood gaan helpen. Een risico daarvan is dat wij inkomsten missen als donateurs het vertrouwen in ons vogelopvangcentrum verliezen. Ziet het Ministerie hierin een verantwoordelijkheid voor een financiële tegemoetkoming?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 28 m.b.t. subsidie.

Vragen DierenLot

31. Hoe groot is het probleem van vogelgriep nou écht bij wilde vogels in Nederland?

Antwoord: De deskundigengroep dierziekten wordt regelmatig gevraagd een duiding te geven van de vogelgriep situatie onder wilde vogels. De deskundigen gaven op 8 november aan dat er sprake lijkt te zijn van een toename van sterfte onder wilde vogels. De meeste vondsten zijn afkomstig van enkele plekken in het Waddengebied, maar ook uit andere regio's komen meldingen. Er zijn wilde vogels positief getest voor HPAI H5-virussen in zeven verschillende provincies in Nederland. Relatief veel verschillende soorten worden gevonden, en HPAI is ook al vastgesteld bij enkele minder typische soorten zoals de Tureluur en verschillende meeuwensoorten. Hieronder bevinden zich ook soorten die geen grote afstanden trekken (zoals de Knobbelswaan) en die waarschijnlijk binnen Nederland besmet zijn. Dit doet vermoeden dat het virus al circuleert in de wilde vogelpopulatie in Nederland. Begin november nam tevens het aantal vondsten van dode Smienten en Brandganzen toe (soorten die bij eerdere uitbraken een prominente rol speelden). Daarnaast kan het virus ook aanwezig zijn bij ogenschijnlijk gezonde vogels. De trek van (water)vogels is nog gaande en het maximum aantal overwinterende vogels is nog niet bereikt. Hierdoor zal de kans op besmetting met HPAI bij wilde vogels verder toenemen en de komende maanden zeer hoog blijven.

32. Hoe gaan we gezamenlijk toewerken naar een betrouwbare monitoring?

Antwoord: Er wordt in opdracht van LNV gemonitord bij levende wilde vogels en bij dode wilde vogels.

33. Hoe gaan we zorgen dat vogelgriep de aandacht krijgt die nodig is? Niet alleen richting de media, maar ook naar de verschillende bestuurslagen en organisaties die hiermee te maken hebben, zodat duidelijk wordt wie wat wanneer moet doen?

Antwoord: LNV verstuurt bij uitbraken op locaties met meer dan 50 vogels altijd een nieuwsbericht. Daarnaast verstuurt LNV periodiek Kamerbrieven met een stand van zaken. Op de website van de Rijksoverheid en de NVWA worden de actuele ontwikkelingen bijgehouden. Daarnaast heeft LNV regelmatig contact met vertegenwoordigers van gemeenten, provincies en Veiligheidsregio's, evenals stakeholders uit het veld.

34. Hoe kunnen we vaccinatie vogels/griep prik mensen faciliteren?

Antwoord: Er zijn nu geen effectieve vaccins tegen vogelgriep. Voor mensen die met (mogelijk) besmette vogels in aanraking komen is een landelijke richtlijn ontwikkeld. Zie ook:

<https://lci.rivm.nl/richtlijnen/influenza-van-dierlijke-oorsprong>

Vraag Transport en Logistiek Nederland

35. In de tijdelijke regelingen wordt gesproken over 'inrichting'. Wat wordt er verstaan onder 'inrichting'? Wordt hierbij verwezen naar de definitie volgens AHL (artikel 4 definities, lid 27)?;

27) „inrichting”: een ruimte, structuur of, in geval van een veehouderij waar dieren buiten worden gehouden, een milieu of plaats waar dieren of levende producten worden gehouden, op tijdelijke of permanente basis, met uitzondering van:

- a. huishoudens waar gezelschapsdieren worden gehouden;
- b. dierenartspraktijken en veterinaire klinieken

Antwoord: Ja (zie ook het antwoord op vraag 4)

Vragen uit de chat van de TUO-bijeenkomst:

36. (DierenLot) Hoe wordt omgegaan met grote aantallen wilde vogels, dus met meer dan 50 verdachte slachtoffers ter plaatse? Want zodra de NVWA weet van 1 plek waar veel wilde vogels gevonden zijn, wordt niet geadviseerd om álle vogels in te sturen voor onderzoek, dus bijvoorbeeld in Noord-Oost Friesland waren er in de afgelopen periode tussen de 5.000 en 10.000 dode ganzen. Maar geen enkele maatregel.....

Antwoord: Dan wordt (als het goed is) de NVWA gebeld en die komt dan monsters nemen. Het opruimen van deze vogels is vervolgens aan de beheerder van de grond (dat kan een provincie, gemeente, Staatsbosbeheer of Rijkswaterstaat bijv. zijn). Die worden dan verzocht om de dieren op te ruimen. We zijn dit momenteel in een protocol aan het uitwerken hoe de taken en rollen precies verdeeld zijn.

37. (Levende Have) Die 81 wilde vogels, zijn het er in werkelijkheid niet veel meer?

Antwoord: Dat is goed mogelijk. Op de NVWA-website worden alleen de vastgestelde besmettingen gerapporteerd. Niet alle dode wilde vogels worden onderzocht en er kunnen ook levende wilde vogels besmet zijn die niet worden gevonden.

38. (Stichting Wildopvang) Door wie en wanneer wordt er gebied waar vogelgriep afgezet voor publiek?

Antwoord: De NVWA regelt de plaatsing van de borden als een beperkingszone wordt ingesteld.

39. (KleindierNed) Wat als de veiligheidsregio toch geen vergunning geeft voor tentoonstelling terwijl het niet gaat om risicovogels, maar om duiven?

Antwoord: zie het antwoord op vraag 11.

40. (Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging) Jachtverbod blijkt uit internationaal onderzoek (en protocol) niet proportioneel. Waarom dan toch jachtverbod?

Antwoord: In 2016 hebben deskundigen hier een uitspraak over gedaan. Het is niet waarschijnlijk dat een landelijk jachtverbod nationaal van invloed is op de kans op verspreiding van vogelgriep. Lokaal kan dit echter wel het geval zijn. Daarom wordt dit in beperkingszones wel in stand gehouden. De besmettingsgraad is in deze gebieden ook mogelijk hoger – er is immers sprake van een uitbraak.

41. (Natuur en Recht) Graag altijd een link naar de regelgeving, die is er vrijwel nooit (in publicaties op de websites van LNV/NVWA)

Antwoord: Op www.rijksoverheid.nl wordt bij de nieuwsberichten altijd een link naar de betreffende gebiedsregeling gepubliceerd. Ook staat er op de Vogelgriep pagina een subpagina met documenten waarin alle regelingen terug te vinden zijn.

42. (Opvangcentra) Zou het mogelijk zijn in de toekomst te testen in opvangcentra, indien positief dan melden NVWA?

Antwoord: LNV geeft aan dit een interessante suggestie te vinden. LNV wil graag verder doordenken wat er in de praktijk mogelijk is in bepaalde situaties en neemt de suggestie mee.

43. (Dierenbescherming) Wanneer worden de resultaten van deze vaccinproef verwacht?

Antwoord: zie het antwoord op vraag 14.

44. (Natuur en Recht) Vallen doorloopverblijven van dierentuinen onder vogelverblijfplaatsen en moeten deze afgesloten worden voor het publiek?

Antwoord: Ja, maar bij niet-risicovogels is bezoek wel mogelijk.

45. (Levende Have): We willen graag meer informatie over de proef met een vaccin. Wie kunnen we daarvoor benaderen?

Antwoord: Voor technische informatie over de vaccinproef kan contact met de Faculteit Diergeneeskunde of de betrokken farmaceuten worden opgenomen. Voor beleidsmatige vragen rondom de vaccinproef kan contact worden opgenomen met VAT-Vogelgriep@minlnv.nl.

46. (DierenLot) Prof. Thijs Kuiken adviseerde in zijn lezing bij het RIVM symposium over zoönosen om degenen die met risicovogels te maken hebben (zoals dierenambulances en opvangcentra) te voorzien van de griepvaccinatie. Wordt dit ook meegenomen als optie om aan te bieden?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 34.

47. (DierenLot) Geldt het jachtverbod ook bij grote groepen geïnfecteerde wilde vogels?

Antwoord: Er wordt door LNV momenteel alleen een jachtverbod ingesteld in beperkingszones, dus in gebieden rondom een uitbraak bij een locatie met meer dan 50 gehouden vogels.

48. (Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging) Concept draaiboek, kunnen daar nog opmerkingen over gemaakt worden? Wij hebben het concept nog niet beoordeeld.

Antwoord: LNV stuurt het concept draaiboek toe, opmerkingen kunnen nog gemaakt worden.

49. (Natuur en Recht) Als er een landelijke ophokplicht is voor alle vogelsoorten (commercieel) dan kunnen commerciële houders toch niet tentoonstellen? Anders klopt het niet.

Antwoord: Dat klopt.

50. (Stichting Wildopvang) Ik heb meer vragen gesteld over het instellen van een jachtverbod. Onder andere welke partij mag de provincie vragen om zo'n jachtverbod (dus niet rondom een besmet pluimveebedrijf) maar waar veel wilde vogels zijn besmet.

Antwoord: Zie de antwoorden op de vragen 22 t/m 27.

51. (Opvangcentra) Is een opvang met eenden, ganzen (bijna altijd) (geen gezelschapsdieren) volgens de definitie een inrichting?

Antwoord: Ja.

52. (Wildopvang Delft) Is er zicht op een sneltest?

Antwoord: Voor HPAI diagnostiek is WBVR het erkende laboratorium. Dat betekent dat WBVR officiële diagnostiek doet. Bij een verdenking is de houder of beheerder verplicht dit te melden aan de NVWA, die vervolgens officiële monsters neemt.

53. (Faunavisie Westernieland) Is het bekend bij RVO dat er dit jaar ook vossen positief getest zijn op hoogpathogene vogelgriep in Noord Groningen?

Antwoord: Ja, dit is bekend.

54. (Wildopvang Delft) Zijn vogels in een vogelopvang volgens de definitie "gehouden vogels"?

Antwoord: Ja, zie definitie in artikel 4, onderdeel 5, diergezondheidsverordening. Hierin staat dat gehouden dieren dieren zijn die door de mens worden gehouden. Hier wordt geen tijdsduur aan gekoppeld. Ook een vogelopvang houdt, weliswaar niet permanent, vogels. Dit sluit ook aan bij de definitie van 'inrichting' in de AHR (artikel 4, onderdeel 27) die aangeeft dat in een inrichting ook dieren tijdelijk kunnen worden gehouden.

55. (Dierenbescherming) Wordt in het geactualiseerde AI draaiboek iets gewijzigd in het protocol voor het ruimen van contactbedrijven en bedrijven in de 1 km-zone? Kan eerst de uitslag van een test worden afgewacht ipv direct te ruimen?

Antwoord: Preventieve doding gebeurt voor zover nu kan worden ingeschat in een 1 km zone rondom een besmette inrichting als dit noodzakelijk wordt geacht om verspreiding van omliggende bedrijven te voorkomen. Dit betreft echter altijd maatwerk besluitvorming.

56. (Levende Have) Is er inmiddels meer bekend over de oorzaak van de besmetting? Daar wordt toch nader onderzoek naar gedaan?

Antwoord: De oorzaak is H5N1. Het huidige vogelgriepvirus is hoogstwaarschijnlijk via trekvogels vanuit Rusland naar Nederland gekomen. LNV laat bij uitbraken op bedrijven soms onderzoek doen naar de insleeproute. Er is bij geen van de besmette locaties een bron aangewezen van besmetting. De route van besmetting is dus niet bekend, ondanks traceringsonderzoek.

57. (Wildopvang Delft) Er is eerder gezegd, of vermoed, dat vogels kunnen genezen van vogelgriep. Is of wordt daar nader onderzoek naar gedaan?

Antwoord: Als vogels goed worden verzorgd is herstel mogelijk. Dat is onder experimentele omstandigheden aangetoond. Er wordt daar verder, voor zover bekend, geen onderzoek naar gedaan.